

**Betrokken en sociaal;
een goede start voor een leefbaar en
vitaal Westerwolde**

Coalitieprogramma 2018-2022

Gemeentebelangen Westerwolde

en

Partij van de Arbeid

Inleiding

Een coalitie bestaande uit Gemeentebelangen Westerwolde en Partij van de Arbeid is na de herindelingsverkiezingen op 22 november 2017, voor de gemeente Westerwolde, overeengekomen het nieuwe dagelijks bestuur van deze nieuwe gemeente te vormen.

Het gemeentebestuur van Westerwolde staat daarmee aan het begin van een eerste en nieuwe bestuursperiode. Dit coalitieprogramma vormt daarbij de kern van een aantal afspraken die de coalitiepartners gezamenlijk hebben gemaakt. Het programma bevat een aantal inhoudelijke thema's en tevens de portefeuillevverdeling. Dit programma is een akkoord op hoofdlijnen.

Met de gemeente Westerwolde ontstaat een prachtige plattelandsgemeente, waar we trots op zijn en waar het goed werken, wonen en recreëren is. De eerste paar jaar ligt er een extra uitdaging om het beleid van de beide "oude" gemeenten te harmoniseren en te vernieuwen. Daarbij is het zaak om te werken aan een gezonde financiële positie van de gemeente.

Om die reden zal er alleen geïnvesteerd worden in zaken waar onze inwoners direct profijt van hebben en niet in grote prestigeprojecten. Het is belangrijk om voor onze inwoners een aantrekkelijk en vitaal woon- en leefklimaat te handhaven. Leefbare, vitale dorpen met goede voorzieningen voor de inwoners is dan ook het uitgangspunt.

We zijn selectief en daadkrachtig in onze ambities en hanteren een bestuursstijl waarin samenwerking centraal staat, met vertrouwen en versterking van de eigen kwaliteiten als uitgangspunten. Dit willen we doen op een sociale en betrokken manier, in nauwe samenwerking met onze gemeenteraad en inwoners waarbij we uitgaan van burgerkracht. Dit vraagt om activering van de samenleving, het bouwen van allianties met maatschappelijke instellingen en bedrijven en samenwerken met andere gemeenten in de regio. We zien het dan ook als onze taak om partijen bij elkaar te brengen en vooral te denken in termen van kansen.

Deze samenwerking is nodig voor Westerwolde, waarin welvaart en kansen rechtvaardig worden verdeeld tegen zo laag mogelijke lasten.

Met nieuw elan, durf en daadkracht willen wij de uitdaging aangaan, om met de uitvoering van dit programma de gemeente Westerwolde de komende vier jaar vorm te geven!

Ter Apel, 29 december 2017

Financiën

De gemeente Westerwolde zal het zeker de eerste jaren financieel niet gemakkelijk hebben en daarom zal een terughoudend financieel beleid worden gevoerd. Het is dan ook zaak om de middelen die we hebben goed te besteden. Uitgangspunt voor het financieel beleid in de komende jaren is een sober en doelmatig vormgegeven financiële huishouding, aan de hand van de navolgende vertrekpunten:

- Er is sprake van een sluitende (meerjaren)begroting.
- Uitgangspunten uit de financiële verordening zijn leidend.
- Nieuwe investeringen zullen zo duurzaam mogelijk worden gerealiseerd, passend binnen de financiële kaders.
- Van prestige projecten kan geen sprake zijn.
- Een zo laag mogelijke lastendruk voor onze inwoners.
- De jaarlijkse OZB tarieven zullen na de harmonisatie van de tarieven, in principe gemaximaliseerd worden op de jaarlijkse inflatiecorrectie.
- Inning van gemeentelijke lasten zal mogelijk zijn in 10 maandelijks termijnen van februari t/m november, om op deze wijze de minima in december en januari te ontzien.

Ruimte

De openbare ruimte gebruiken we elke dag allemaal en moet daarom goed worden onderhouden. Onze inwoners zien we daarbij als ervaringsdeskundigen. Daarom willen wij de dorpsraden/dorps- en plaatselijke belangen een nadrukkelijke rol geven.

Afval

De manier van afrekening van de afvalinzameling in de gemeente Westerwolde zal worden geharmoniseerd, waarbij zal moeten worden gekozen voor de situatie in Vlagtwedde of de situatie in Bellingwedde. Op dit moment loopt er een onderzoek naar de afvalinzameling en dit zal de basis zijn voor verdere besluitvorming. We zijn voor het standpunt dat de vervuiler betaalt, maar zien de verpakkingindustrie als de echte vervuiler en daarvoor hoeven de inwoners niet de rekening te betalen. Uitgangspunten zijn:

- Geen Diftar (betaling per kilo) invoeren.
- Onderzoeken en evalueren alvorens te besluiten.

Landbouw

We zijn een agrarische gemeente waarin de landbouw erg belangrijk is. Agrarische bedrijven moeten dan ook de ruimte krijgen om door te ontwikkelen en te innoveren. Dit geldt ook voor veeteeltbedrijven, mits wordt voldaan aan wet- en regelgeving en dierenwelzijn in acht wordt genomen. Voorts gelden de navolgende uitgangspunten:

- Voor de besluitvorming inzake schaalvergroting van twee bestaande (zgn. pijplijn) (Buys en Verwey) gevallen, laten we de beslissing over aan de raad.

- Nieuwe aanvragen voor megastallen zullen niet worden gehonoreerd.
- Uitbreiding van bestaande bedrijven kan alleen binnenplannen in het kader van dierenwelzijn en op basis van bestaande wet en regelgeving.

Openbare verlichting

Openbare verlichting is noodzakelijk voor de veiligheid, zowel in dorpen als in het buitengebied. De afgelopen jaren is de bestaande verlichting op tal van plekken vervangen door oriëntatieverlichting. In een aantal situaties is dat ten koste van de veiligheid gegaan en daarom willen we een aantal maatregelen doorvoeren:

- De verlichtingsplannen van beide gemeenten zullen na herijking worden samengevoegd tot een nieuw verlichtingsplan;
- Uitgangspunt daarbij is het terugplaatsen van verlichting op de Nulweg, de N976 van Vlagtwedde naar Ter Apel en de N365 van Vlagtwedde naar Bourtange alsmede de schoolroutes.
- Duurzame verlichting zal leidend zijn.

Onderwijs

Onderwijs is belangrijk en de basis voor de toekomst. De jeugd van Westerwolde krijgt optimale ontwikkelingskansen om volwaardig deel te kunnen nemen aan de samenleving. Daarom wordt ingezet op een stevige verankering van kwaliteit in het onderwijs. De gemeente Westerwolde kent een goede onderwijsstructuur met voldoende, goed gespreide basisscholen. In samenwerking met de schoolbesturen en de welzijnsinstellingen biedt de gemeente Westerwolde een groot aantal onderwijsvoorzieningen, variërend van peuterspeelzalen tot en met voortgezet onderwijs. Basisonderwijs en peuterspeelzaalwerk zijn overal in de gemeente dichtbij huis beschikbaar. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten:

- Het openbaar onderwijs (uit de voormalige gemeente Vlagtwedde) zal in de komende bestuursperiode geen verzelfstandiging ondergaan en blijft integraal bestuurd vanuit de gemeente.
- Onderzocht zal worden of het openbaar onderwijs in de voormalige gemeente Bellingwolde daarbij kan aansluiten.
- Het voortgezet onderwijs in Ter Apel en Bellingwolde moet worden behouden.
- Het Huisvestingsplan RSG zal blijvend voortvarend worden opgepakt.
- Mogelijkheden creëren zodat in principe geen kind zonder zwemdiploma van school gaat.
- Naar de positie van VO onderwijs (ISK) zal nader onderzoek worden gedaan.

Peuterspeelzaalwerk en kinderopvang

Het beleid met betrekking tot peuterspeelzaalwerk en kinderopvang richt zich op het handhaven van de kwaliteit van deze voorzieningen. Voor samenwerking en afstemming met de basisscholen is het van groot belang om ook de peuterspeelzalen in de kleine kernen in stand te houden. Het Rijk stelt structureel middelen beschikbaar om een financieel toegankelijk aanbod te doen aan peuters die nu niet naar de peuterspeelzaal gaan. Eindbeeld is dan ook dat alle peuters naar de kinderopvang of peuterspeelzaal kunnen gaan, vanuit de overtuiging dat dit bijdraagt aan de ontwikkeling van kinderen en een goede start op de basisschool. Uitgangspunten zijn dan ook:

- We willen de kleine peuterspeelzalen behouden. Dit komt ook de basisscholen ten goede.
- Er mag geen (financiële) drempel zijn voor het gebruik van peuterspeelzalen.

Wonen

De gemeente Westerwolde is een groene gemeente waar het goed wonen en leven is. Er wordt op maat gebouwd: overwegend kleinschalig en kwalitatief, voor jong en oud, voor de eigen inwoners en voor mensen van buiten, gespreid over de gemeente. Wij strijden echter voor meer sociale woningbouw en aantrekkelijke seniorenwoningen. Alleen op deze manier zal er voor iedereen plaats zijn in Westerwolde. Bestaande huurwoningen moeten, zo nodig, worden opgeknapt en verduurzaamd om onze gemeente leefbaar te houden. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten:

- Met de woningcorporaties afspraken maken over een ander toewijzingsbeleid, waarbij de menselijke maat terug komt en rekening dient te worden met de inpasbaarheid in de omgeving.
- Voor woningbouwcorporaties geldt: eerst bouwen en dan pas slopen.
- Uitbreiding van de te verhuren woningvoorraad en geen verkoop van sociale huurwoningen.
- Zo nodig laat de gemeente zelf woningen bouwen om inwoners een goede huurwoning te kunnen aanbieden.
- Startersleningen en blijversleningen worden gecontinueerd.
- Duurzaamheidsleningen blijven bestaan en worden voor de gehele gemeente Westerwolde toegankelijk

Sport

Sport zorgt voor sociale contacten en is belangrijk voor de gezondheid. Door middel van het stimuleren en aanbieden van sport- en beweegactiviteiten willen we de leefbaarheid en een gezonde(re) leefstijl van onze inwoners bevorderen. Daarnaast is sport belangrijk als samenbindend element in de samenleving en draagt het bij aan individuele ontplooiing. Er zijn in de gemeente Westerwolde veel sportverenigingen die dit mogelijk maken. Wij vinden het belangrijk dat ook echt iedereen mee kan doen. Daarom steunen wij het

verenigingsleven, waarbij wij van de verenigingen ook zelf inzet en maximale inspanning vragen voor het voortbestaan.

- De “Visie sport en bewegen” als uitgangspunt voor de harmonisatie.

Zwembaden

De zwembaden in Ter Apel, Sellingen en Vlagtwedde zijn uitermate belangrijk voor de gemeente Westerwolde. Daarom willen wij:

- Ons inspannen om de zwembaden in Ter Apel en Sellingen te blijven behouden.
- Ons maximaal inspannen om het zwembad Parc Emslandermeer te behouden.

Samenwerking en Partnerschappen

Om een krachtige positie als gemeente Westerwolde te behouden en verder te versterken, wordt actief de intergemeentelijke-, regionale en zelfs internationale samenwerking gezocht. De stevige samenwerking met de Duitse buurgemeenten is inmiddels, naast het terrein van recreatie en toerisme, uitgebreid naar diverse andere terreinen. Zo worden stappen gezet om de economische- en werkgelegenheidspotentie van de Duitse grensregio ten volle uit te nutten. Daartoe zal het internationaal beleid worden herijkt, waarbij uitgangspunt is om:

- Volop in te zetten op een sterke grensregio met Haren/Ems en Rhede.
- Samenwerking met alle Groninger gemeenten.

Duurzaamheid

De gemeente Westerwolde zet in op duurzaamheid en neemt blijvend haar eigen verantwoordelijkheid. Daarbij gaat het om alles wat te maken heeft met maatschappelijk verantwoord leven, een schoon milieu, ecologie en toekomstgericht denken. We starten in 2018 met het opstellen van een Nota Duurzaamheid voor Westerwolde met de ambitie om op termijn geheel energieneutraal te zijn. Pijlers zijn energiebesparing en duurzame energie. Westerwolde wil zowel inwoners als bedrijven en instellingen stimuleren om na te denken over dit vraagstuk. De verduurzaming van de particuliere woningvoorraad is daar een onderdeel van. Faciliteren en informatievertrekking hoort daarbij. Vanuit dit perspectief wordt geopteerd voor de navolgende aanvullende maatregelen:

- De Nota Duurzaamheid zal voor 1 december 2018 gereed zijn.
- Er komt een notitie ‘kleine windmolens’ die wordt toegevoegd aan de Nota Duurzaamheid.
- Er komt een notitie zonneparken en deze wordt toegevoegd aan de Nota Duurzaamheid.
- Aanvragen om gemeentelijke medewerking zullen worden getoetst aan de Nota Duurzaamheid.

Zorg en WMO

Het Rijk heeft zorg- en ondersteuningstaken overgeheveld naar gemeenten. Voor de WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning) is als gevolg van de kanteling vooraleerst gekeken naar wat iemand zelf kan, al dan niet ondersteund door het netwerk. Vanuit de gemeente bieden we dan ook een breed scala aan algemene voorzieningen, waarvan gebruik gemaakt kan worden. Daarnaast bieden we maatwerkvoorzieningen, zoals huishoudelijke hulp en begeleiding. Op onderdelen heeft dit echter geleid tot een hogere eigen bijdrage en minder zorg. Wij zijn van mening dat in de gemeente Westerwolde een eenduidig beleid gevoerd dient te worden. Uitgangspunt hierbij is dat de middelen vanuit het Rijk volledig en optimaal dienen te worden ingezet, waarbij overschotten zo mogelijk naar de zorgvragers gaan. Tegelijkertijd moet verder worden nagedacht hoe de WMO binnen de gehele gemeente Westerwolde eenduidig uitgevoerd kan worden. Na de beleidsharmonisatie in 2018 is speerpunt om:

- Binnen de begroting te kijken naar een oplossing om vanaf 2019 binnen de bestuursperiode stapsgewijze te komen tot afschaffing van de eigen bijdrage WMO, voor zoverre passend binnen het WMO-budget.
- De werkwijze van “Wedde dat ’t lukt” verder uit te rollen in Westerwolde.

Cultuur

Cultuur bevordert de leefbaarheid, verbindt mensen en levert een bijdrage aan de persoonlijke ontplooiing. De cultuurhistorische waarde van Westerwolde is groot en is iets om trots op te zijn. De Cultuurnota voor de gemeente Westerwolde i.o. is al operationeel. Deze nota schetst de kaders waarbinnen de (nieuwe) gemeente initieert, faciliteert dan wel participeert op alle culturele en cultuurhistorische beleidsterreinen die relevant zijn. Daarbij wordt cultuur en cultuurhistorie gezien als versterkende factoren voor de leefbaarheid (cultuurparticipatie, welzijn), het vestigingsklimaat en de economie (toerisme en recreatie, educatie) van onze gemeente. Voor de accentuering van de gemeente Westerwolde achten wij het echter nodig om middels een herijking te komen tot en meer eenduidig cultuurbeleid, met extra inzet op een combinatie van landschap & cultuurhistorie. Dit sluit het meest aan bij het karakter en de culturele infrastructuur van ons gebied en biedt de meeste sociaaleconomische potentie. Daarom is uitgangspunt om:

- Op cultuur een herijking te laten plaatsvinden op beleid, convenanten en overeenkomsten om te komen tot een eenduidig cultuurbeleid voor Westerwolde.

Welzijn

Alle inwoners van de gemeente Westerwolde kunnen een beroep doen op advies, informatie en maatschappelijke ondersteuning op het gebied van Wonen, Welzijn en Zorg via de beide bestaande welzijnsinstellingen. Voor het versterken van de informele sociale netwerken, het verhogen van het zelfregulerend en probleemoplossend vermogen van de lokale samenleving, vinden we deze instellingen van groot belang in onze gemeente. Daarnaast spelen de beide instellingen een rol in het sociaal cultureel werk en het jongerenwerk. Voor de gemeente Westerwolde zal veel beleid moeten worden geharmoniseerd. Daarbij is het, om wille van eenduidigheid, meer voor de hand liggend zaken te doen met één partij. Uitgangspunt is dan ook dat:

- Er zal worden gestreefd naar één welzijnsinstelling op de schaal van Westerwolde.

Burgerparticipatie; wijk- en dorpsbudgetten

Wij willen inwoners niet alleen zo vroeg mogelijk betrekken bij (nieuw) beleid van de gemeente, maar vinden dat ze zelf ook mee mogen beslissen over hun eigen leefomgeving. In het kader van burgerparticipatie zijn in de afgelopen jaren belangrijke stappen gezet, waarbij het versterken van zelfredzaamheid en het ondersteunen van initiatieven van onderop centraal stonden. Nu is het tijd deze werkwijze verder vorm en inhoud te geven. We willen daarom de komende jaren een vorm van wijk- en/of dorpsbudgetten verder introduceren. De voormalige gemeente Bellingwedde kende al een systematiek van bekostiging van wijk- en/of dorpsbudgetten, dat hierbij als voorbeeld kan dienen. Uitgangspunt is daarom:

- De systematiek van bekostiging van wijk- en/of dorpsbudgetten zal worden uitgerold over geheel Westerwolde.

Veiligheid.

Het asielcentrum met al zijn facetten is voor de gemeente Westerwolde uitermate belangrijk. Dat geldt ook voor de Penitentiare Inrichting (PI). Wel zijn wij ons er van bewust dat het de nodige impact heeft voor de inwoners van Ter Apel. Veiligheid is daarbij een groot goed. Inwoners moeten zich in de hele gemeente veilig voelen op straat. Dat geldt in het bijzonder voor Ter Apel, waar het asielzoekerscentrum is gehuisvest. Daarom willen we dat onze burgemeester nadrukkelijk stuurt op dit dossier. We willen niet dat de veiligheid van onze inwoners in gevaar komt. Daarom zijn onze uitgangspunten:

- Het Politiebureau te Ter Apel dient 24/7 bezet te zijn.
- Zonder een volwaardig politiebureau zal het contract met het COA ter discussie worden gesteld.
- Wij willen, evenals met COA, afspraken maken met IND en Justitie dat er geen mensen op straat worden gezet.
- Wij willen ons onverkort inzetten voor de veiligheid van onze inwoners.

Sociale zaken en werkgelegenheid

We willen een sociaal beleid voeren waar het uitgangspunt is: 'iedereen doet mee'. We gaan werken middels de '1,2,3- methode' om mensen zo spoedig mogelijk aan een baan te helpen. Opleiding is daarbij belangrijk, evenals begeleiding. Binnen het "akkoord van Westerlee" zullen we zoveel als mogelijk onze 'couleur locale' behouden. Wij willen de mogelijkheden onderzoeken om te komen tot de zogenaamde 'Drie Euro Banen' voor uitkeringsgerechtigden, zodat zij worden beloond voor hun inzet. Daarbij zal het doel altijd zijn dat deze inwoners uitstromen naar regulier werk.

Portefeuilleverdeling college 2018-2022

Algemeen

Onderstaande portefeuilleverdeling is in goed overleg tot stand gekomen. Daarbij is zoveel mogelijk is gekeken naar de criteria herkenbaarheid, evenwicht en verbinding. Hierbij dient te worden vermeld dat het college als geheel eindverantwoordelijk is. De portefeuillehouder is vanuit het college echter het eerste aanspreekpunt.

Verdeling

Gemeentebelangen Westerwolde

Giny Luth is de eerste locoburgemeester. Zij is wethouder voor Gemeentebelangen Westerwolde. Haar portefeuille bestaat uit:

- Economische zaken: contacten bedrijfsleven, Public Relations en acquisitie, industrieterreinen, markten, overige economische zaken.
- Inkomen, Werk, Participatie: Activering/Re-integratie, Inkomensvoorzieningen, Werkvoorzieningsschap, Participatiewet (algemeen), Vluchtelingenwerk, Minimabeleid, Schuldhulpverlening.
- Cultuur: Stimulering Kunst en Cultuur, Beeldende Kunst, Kunstzinnige en Culturele Vorming, Stichting Centrum voor de Kunsten Zuid-Groningen, Cultuurhistorisch erfgoed/museale zaken, Monumentenzorg, De Barak Sellingerbeetse, Stelmakerij.
- Recreatie en Toerisme en Zwembaden.

Harrie Brunen is de vierde loco burgemeester. Hij is wethouder voor Gemeentebelangen Westerwolde. Zijn portefeuille bestaat uit:

- Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)
- Milieu en Duurzaamheid: Milieubeleid en –beheer, Bodem, Geluidshinder, Duurzame Energie, Afval.
- Verkeer en vervoer: lokaal, regionaal en bovenregionaal vervoer, infrastructuur.
- Vastgoed/gemeentelijke eigendommen.

Partij van de Arbeid

Wietze Potze is de tweede locoburgemeester. Hij is wethouder voor de Partij van de Arbeid. Zijn portefeuille bestaat uit:

- Onderwijs: Openbaar- en bijzonder basisonderwijs, Voortgezet Onderwijs, Lokaal Onderwijsbeleid, Passend Onderwijs, Onderwijshuisvesting, Leerplicht, Kinderopvang, Peuterspeelzaalwerk, Volwasseneducatie.
- Welzijn: Ouderenbeleid, Vrijwilligersbeleid, Gehandicaptenbeleid, Algemeen Maatschappelijk Werk, Mantelzorg, Sociaal Cultureel Werk.
- Jeugdzorg/volksgezondheid: Jeugdzorg (algemeen), Jeugdactiviteiten (inclusief Jongerencentra), Begeleid Wonen jongeren, Jeugd- en Alcoholbeleid, Speelplaatsenbeleid.
- Volksgezondheid: Wet Publieke Gezondheid, GGD.
- Bibliotheekzaken

Bart Huizing is de derde locoburgemeester. Hij is wethouder voor de Partij van de Arbeid. Zijn portefeuille bestaat uit:

- Wonen en leefbaarheid: Volkshuisvesting, Stads- en Dorpsvernieuwing, Bouw en woningtoezicht, Wonen en Zorg (w.o. ontwikkeling Woon-Zorg- Zônes), burgerparticipatie (o.a. activerende dorpsmethode, dorpsraden, dorpshuizen), Vergunningverlening, toezicht en handhaving.
- Ruimtelijke Ordening, Gebiedsontwikkeling, Groen- en Landschapsbeleid, Grondexploitatie, Plattelandsontwikkeling, Agrarische Zaken.
- Openbare werken: beheer openbare ruimte, water.

- Financiën: Financiering en Belegging, Belastingen, Kadernota/Begroting, Jaarrekening, Bestuursrapportages.
- Sport: Sportbeleid, Sport stimulering en –ondersteuning, Sportvoorzieningen, Binnen- en Buitensportaccommodaties.

Burgemeester

Leendert Klaassen is waarnemend burgemeester. Zijn portefeuille bestaat uit:

- Openbare Orde en Veiligheid: Politie, Brandweer, Rampenbestrijding en Crisismanagement, Integrale Veiligheid, Horecabeleid.
- Bestuur en Dienstverlening: Bestuursorganen, Bestuurlijke Samenwerking/Herindeling, Partnerschappen en Internationale contacten, Ontwikkelingssamenwerking, Communicatie, Public Relations en Mediabeleid, Juridische Zaken/Rechtsbescherming, Facilitaire Zaken, ICT, In- en externe dienstverlening.
- IND, COA, DT&V en DV&O.
- Personeel en Organisatie.
- Dierenwelzijnsbeleid.
- Lijkbezorging.

Getekend: 29 december 2017

Gemeentebelangen Westerwolde: Giny Luth

Partij van de Arbeid: Wietze Potze

